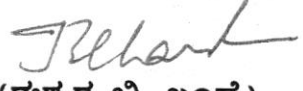

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್	
ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿಲ್ಲದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	816 (863)
ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರು	ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗರಾಜು
ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾದ ದಿನಾಂಕ	15.12.2025
ಉತ್ತರಿಸುವವರು	ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಚಿವರು

ಕ್ರ.ಸಂ	ಪ್ರಶ್ನೆ	ಉತ್ತರ								
ಅ)	ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿಸ್ತಾರ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕ್ರಮಗಳು ಯಾವುವು:	ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿಸ್ತಾರದ ಕುರಿತು ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವರದಿ 2021-22, 2022-23 ಮತ್ತು 2023-24 ರ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ. (ಪ್ರತಿ ಒದಗಿಸಿದೆ). <table> <tr> <th>Annual Administration Report ವರದಿಯಂತೆ</th><th>EXTENT OF FOREST AREA IN KARNATAKA (sq. kms)</th></tr> <tr> <td>AAR 2021-22</td><td>40,591.97 sq. kms</td></tr> <tr> <td>AAR 2022-23</td><td>40,649.30 sq. kms</td></tr> <tr> <td>AAR 2023-24</td><td>40,678.23 sq. kms</td></tr> </table> ಅಧಿಸೂಚಿತ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡು, ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ ಪಿಲ್ಲರ್ ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಗಡಿ ಬಲವರ್ಧನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಬೆಳೆಸಲಾದ ನೆಡುತೋಪುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನೆಡುತೋಪುಗಳ ಸುತ್ತಲು ಮುಳ್ಳು ತಂತಿ ಬೇಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ, ಬೆಂಕಿ ಪಥಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.	Annual Administration Report ವರದಿಯಂತೆ	EXTENT OF FOREST AREA IN KARNATAKA (sq. kms)	AAR 2021-22	40,591.97 sq. kms	AAR 2022-23	40,649.30 sq. kms	AAR 2023-24	40,678.23 sq. kms
Annual Administration Report ವರದಿಯಂತೆ	EXTENT OF FOREST AREA IN KARNATAKA (sq. kms)									
AAR 2021-22	40,591.97 sq. kms									
AAR 2022-23	40,649.30 sq. kms									
AAR 2023-24	40,678.23 sq. kms									
ಆ)	ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಹಸಿರು ಕಣಿವೆಗಳ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯಗಳ ನಾಶವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ: ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಗಳಾವುವು: (ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು)	ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಹಸಿರು ಕಣಿವೆಗಳ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯಗಳ ನಾಶವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸರ್ಕಾರದ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾವುದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.								
ಇ)	ಅರಣ್ಯ ನಾಶ ಮತ್ತು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಕ್ಷಯಕ್ಕೆ (Biodiversity Loss) ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು; ಇವುಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು ಯಾವುವು:	ಅರಣ್ಯ ನಾಶ ಮತ್ತು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಕ್ಷಯಕ್ಕೆ ಅಕ್ರಮ ಕಟಾವು, ಅರಣ್ಯ ಅತಿಕ್ರಮಣ, ಅಗ್ನಿ ಅವಘಡಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನವ-ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಘರ್ಷ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸರ್ಕಾರವು ಅಕ್ರಮ ಚಟುವಟಿಕೆ ತಡೆ ದಳ, ESZ ಘೋಷಣೆ, ಅರಣ್ಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಯೋಜನೆ, ಡಿಜಿಟಲ್ ನಿಗಾವಳಿ, ಅತಿಕ್ರಮಣ ತೆರವು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.								

ಕ್ರ.ಸಂ	ಪ್ರಶ್ನೆ	ಉತ್ತರ																		
ಈ)	ಸಮುದ್ರ ಕೊರೆತ ತಡೆಗೆ ಇಲಾಖೆ ವತಿಯಿಂದ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾವುವು ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಹಸಿರು ಕವಚ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಗತಿ ಏನು? (ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು)	ಮಂಗಳೂರು ವೃತ್ತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಹಸಿರು ಕವಚ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಇಲಾಖಾ ವತಿಯಿಂದ ನೆಡುತೋಪುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 2025-26ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ 1658.99 ಹೆ./ಕಿ.ಮೀ. ನೆಡುತೋಪು ಬೆಳೆಸಿ 676492 ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕುಂದಾಪುರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ 836.372 ಹೆ./ಕಿ.ಮೀ. ನೆಡುತೋಪು ಬೆಳೆಸಿ 361550 ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡಲಾಗಿದೆ. ಕೆನರಾ ವೃತ್ತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಮುದ್ರ ಕೊರೆತ ತಡೆಗೆ ಹಾಗೂ ಹಸಿರು ಕವಚ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. <table border="1"> <thead> <tr> <th>ವರ್ಷ</th><th>ಯೋಜನೆ</th><th>ಹೆಕ್ಟೇರ್</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2022-23</td><td>Eco budget (Costal Shelter Belt)</td><td>463.00</td></tr> <tr> <td>2023-24</td><td>Eco budget (Costal Shelter Belt)</td><td>551.65</td></tr> <tr> <td>2023-24</td><td>KFDF (Mangrove)</td><td>85.00</td></tr> <tr> <td>2024-25</td><td>Eco budget (Costal Shelter Belt)</td><td>31.00</td></tr> <tr> <td colspan="2">ಒಟ್ಟು</td><td>1130.65</td></tr> </tbody> </table>	ವರ್ಷ	ಯೋಜನೆ	ಹೆಕ್ಟೇರ್	2022-23	Eco budget (Costal Shelter Belt)	463.00	2023-24	Eco budget (Costal Shelter Belt)	551.65	2023-24	KFDF (Mangrove)	85.00	2024-25	Eco budget (Costal Shelter Belt)	31.00	ಒಟ್ಟು		1130.65
ವರ್ಷ	ಯೋಜನೆ	ಹೆಕ್ಟೇರ್																		
2022-23	Eco budget (Costal Shelter Belt)	463.00																		
2023-24	Eco budget (Costal Shelter Belt)	551.65																		
2023-24	KFDF (Mangrove)	85.00																		
2024-25	Eco budget (Costal Shelter Belt)	31.00																		
ಒಟ್ಟು		1130.65																		

ಸಂಖ್ಯೆ: ಅಪಜೀ 116 ಎಫ್‌ಎಎಫ್ 2025

(ಈಶ್ವರ ಬಿ. ಬಂಡೆ)
 ಅರಣ್ಯ, ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಚಿವರು

ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಅಧಿಸೂಚಿತ ಅರಣ್ಯಗಳ ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ

2.1 ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಬದಲಾವಣೆ:

ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವು 40,591.97 ಚ.ಕಿ.ಮೀ ಆಗಿದ್ದು ಇದು ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇತ್ತು. ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ, ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಅರಣ್ಯ, ಖಾಸಗಿ ಅರಣ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾದ ಅರಣ್ಯಗಳು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಸ್ಥಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. 31.3.2022 ರಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗದ ಅರಣ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ -1

ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳು	ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಚ.ಕಿಮೀಗಳಲ್ಲಿ
1	ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ	30812.06
2	ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ	1970.28
3	ವರ್ಗೀಕರಿಸದ ಅರಣ್ಯ	5368.65
4	ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಅರಣ್ಯ	87.95
5	ಖಾಸಗಿ ಅರಣ್ಯ	52.47
6	ಸೆಕ್ಷನ್-4 ಅಧಿಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶ	2300.56
	ಒಟ್ಟು	40591.97

ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ :-

2.1.1 ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ : ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ, 1963 ರ ಅಧ್ಯಾಯ-2, ಸೆಕ್ಷನ್-2(14) ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾದ ಅರಣ್ಯಗಳು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ ಅರಣ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ KFA ಯ ಸೆಕ್ಷನ್-17 ರ ಪ್ರಕಾರ, ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯ ಮೈಸೂರು ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ 1900 ರ ಸೆಕ್ಷನ್-17 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ, 1917 ರ ಭಾರತೀಯ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ -20, ಮದ್ರಾಸ್ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ, 1882 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ -16, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ 1935 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ -19, ಈ ಕಾಯಿದೆ ಬಂದ ದಿನಾಂಕದ ಮೊದಲು KFA, 1963ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವು 30812.06 ಚ.ಕಿ.ಮೀ ಇರುತ್ತದೆ.

2.1.2 ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯಗಳು: ಕೆಎಫ್‌ಎ, 1963 ರ ಸೆಕ್ಷನ್-2(13) ರ ಪ್ರಕಾರ, ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯಗಳು ಎಂದರೆ ಸೆಕ್ಷನ್-33 ರ ಉಪವಿಭಾಗ (2) ರ ಷರತ್ತು (ii) ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಅಥವಾ ಘೋಷಿಸಲಾದ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್-35 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ನಿಯಮ, 1969 ರ ನಿಯಮ 31 ರ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ಭಾರತೀಯ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್-28 ಇವುಗಳನ್ನು ದೇವರಕಾಡುಗಳು, ಉರುಡುವೆಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಯಾಂಡಲ್ ರಿಸರ್ವ್, ತೇಗದ ಮೀಸಲು ಮುಂತಾದ ಇತರವುಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ 1963 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 4 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೆಎಫ್‌ಎಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 38 ರ ಪ್ರಕಾರ ಸಣ್ಣ ಅರಣ್ಯವೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ, 1900 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಅರಣ್ಯ ಎಂದು ಅಥವಾ ಭಾರತೀಯ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ, 1927 ಅಥವಾ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ, 1935 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ ಎಂದು ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮ 27(ಎ) ಪ್ರಕಾರ, ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಕಂದಾಯ ಕಾಯಿದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್-71ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಿಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶವು ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ

ಅಧ್ಯಾಯ - 2

ಅಧಿಸೂಚಿತ ಅರಣ್ಯಗಳ ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ

2.1 ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಬದಲಾವಣೆ:

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವು 40678.23 ಚ.ಕಿ.ಮೀ ಆಗಿದ್ದು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ, ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಅರಣ್ಯ, ಖಾಸಗಿ ಅರಣ್ಯಗಳು, ಸೆಕ್ಷನ್-4 ಅಧಿಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾದ ಅರಣ್ಯಗಳು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಸ್ಥಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. 31.3.2024 ರಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗದ ಅರಣ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ -1 : ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳು	ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಚ.ಕಿಮೀಗಳಲ್ಲಿ
1	ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ	30849.45
2	ರಕ್ಷಿತಅರಣ್ಯ	2001.03
3	ವರ್ಗೀಕರಿಸದಅರಣ್ಯ	5638.83
4	ಗ್ರಾಮಾಂತರಅರಣ್ಯ	87.95
5	ಖಾಸಗಿ ಅರಣ್ಯ	52.47
6	ಸೆಕ್ಷನ್-4ಅಧಿಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶ	2318.50
	ಒಟ್ಟು	40678.23

ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ:

2.1.1 ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ: ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 2 (14)ರ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ ಅರಣ್ಯಗಳು ಆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ. ಇದರರ್ಥ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ 1963 ರ ಅಧ್ಯಾಯ 2ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾದ ಭೂಮಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 17ರ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ 1900 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 17ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಎಂದು ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯ, ಸೆಕ್ಷನ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ 20 ಭಾರತೀಯ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ 1917, ಮದ್ರಾಸ್ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ 1882ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 16, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ 1935ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 19, ಈ ಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ದಿನಾಂಕದ ಮೊದಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ 1963 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. 2022-23 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಈ ಪ್ರದೇಶವು 30849.45 ಚದರ ಕಿ.ಮೀ(3084945 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳು)

2.1.2 ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯಗಳು: ಕೆಎಫ್‌ಎ, 1963 ರ ಸೆಕ್ಷನ್-2(13) ರ ಪ್ರಕಾರ, ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯಗಳು ಎಂದರೆ ಸೆಕ್ಷನ್-33 ರ ಉಪವಿಭಾಗ (2) ರ ಷರತ್ತು (ii) ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಅಥವಾ ಘೋಷಿಸಲಾದ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್-35 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ನಿಯಮ, 1969 ರ ನಿಯಮ 31 ರ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಭಾರತೀಯ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್-28 ಇವುಗಳನ್ನು ದೇವರಕಾಡುಗಳು, ಉರುಡುವೆಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಯಾಂಡಲ್ ರಿಸರ್ವ್, ತೇಗದ ಮೀಸಲು ಮುಂತಾದ ಇತರವುಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ 1963 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 4 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೆಎಫ್‌ಎಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 38 ರ ಪ್ರಕಾರ ಸಣ್ಣ ಅರಣ್ಯವೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ, 1900 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಅರಣ್ಯ ಎಂದು ಅಥವಾ ಭಾರತೀಯ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ, 1927 ಅಥವಾ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ, 1935 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ ಎಂದು ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ : 2

ಅಧಿಸೂಚಿತ ಅರಣ್ಯಗಳ ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ

2.1 ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಬದಲಾವಣೆ :

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವು 40649.30 ಚ.ಕಿ.ಮೀ ಆಗಿದ್ದು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ, ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಅರಣ್ಯ, ಖಾಸಗಿ ಅರಣ್ಯಗಳು, ಸೆಕ್ಷನ್-4 ಅಧಿಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾದ ಅರಣ್ಯಗಳು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಸ್ಥಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. 31.3.2023 ರಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗದ ಅರಣ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ -1
ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳು	ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಚ.ಕಿ.ಮೀ.ಗಳಲ್ಲಿ
1	ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ	30824.83
2	ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ	1999.25
3	ವರ್ಗೀಕರಿಸದ ಅರಣ್ಯ	5368.33
4	ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಅರಣ್ಯ	87.95
5	ಖಾಸಗಿ ಅರಣ್ಯ	52.47
6	ಸೆಕ್ಷನ್-4 ಅಧಿಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶ	2315.97
	ಒಟ್ಟು	40649.30

ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ :

2.1.1 ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ : ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 2 (14) ರ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ ಅರಣ್ಯಗಳು ಆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ. ಇದರರ್ಥ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ 1963 ರ ಅಧ್ಯಾಯ 2 ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾದ ಭೂಮಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 17 ರ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ 1900 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 17 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಎಂದು ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯ, ಸೆಕ್ಷನ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ 20 ಭಾರತೀಯ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ 1917, ಮದ್ರಾಸ್ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ 1882 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 16, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ 1935 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 19, ಈ ಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ದಿನಾಂಕದ ಮೊದಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ 1963 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. 2022-23 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು RF ಪ್ರದೇಶವು 30824.83 ಚದರ ಕಿ.ಮೀ.(3082483 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳು)

2.1.2 ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯಗಳು : ಕೆಎಫ್‌ಎ, 1963 ರ ಸೆಕ್ಷನ್-2(13) ರ ಪ್ರಕಾರ, ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯಗಳು ಎಂದರೆ ಸೆಕ್ಷನ್-33 ರ ಉಪವಿಭಾಗ (2) ರ ಷರತ್ತು (ii) ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಅಥವಾ ಘೋಷಿಸಲಾದ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್-35 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ನಿಯಮ, 1969 ರ ನಿಯಮ 31 ರ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ಭಾರತೀಯ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್-28 ಇವುಗಳನ್ನು ದೇವರಕಾಡುಗಳು, ಉರುಡುವೆಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಯಾಂಡಲ್ ರಿಸರ್ವ್, ತೇಗದ ಮೀಸಲು ಮುಂತಾದ ಇತರವುಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ 1963 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 4 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆಎಫ್‌ಎಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 38 ರ ಪ್ರಕಾರ ಸಣ್ಣ ಅರಣ್ಯವೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ, 1900 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಅರಣ್ಯ ಎಂದು ಅಥವಾ ಭಾರತೀಯ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ, 1927 ಅಥವಾ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ, 1935 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ ಎಂದು ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮ 27(ಎ) ಪ್ರಕಾರ, ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಕಂದಾಯ ಕಾಯಿದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್-71ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಿಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶವು ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಕಾಯಿದೆ, 1961 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ (77) ರ ಉಪ-ವಿಭಾಗ (3) ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶವೂ ಸಹ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯವಾಗಿದೆ. ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ 1999.25 ಚ.ಕಿ.ಮೀ.(199925 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳು) ಇರುತ್ತದೆ.

2.1.3 ವರ್ಗೀಕರಿಸದ ರಾಜ್ಯ ಅರಣ್ಯಗಳು : ಇವುಗಳು ಅರಣ್ಯ ಎಂದು ದಾಖಲಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ ಆದರೆ ಮೀಸಲು ಅಥವಾ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ವರ್ಗೀಕರಿಸದ ಅರಣ್ಯದ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 5368.83 ಚದರ ಕಿ.ಮೀ.(536883 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳು) ಇರುತ್ತದೆ.